

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.
NO. 264. — ŠTEV. 264. NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 10, 1914. — TOREK, 10. NOVEMBRA, 1914. VOLUME XXII. — LETNIK XXII.

DIXMUDE IN YPRES STA SREDIŠČA BOJEV. RUSIJA BO VRGLA VSO SILO NA NEMŠKO MEJO.

V slučaju, da vrže Rusija vso svojo silo na nemško-rusko mejo, bo morala odpoklicati Nemčija velik del svoje armade s francoskih bojišč. -- Angleško in francosko brodoge obstrlejuje Dardanele ter skuša izkrcati čete. -- Nemci so napeli vse sile, da prodrejo črte zaveznikov med Dixmude in Ypres. -- Megla, ki pokriva bojna polja, je zelo otežkočila operacije. -- Poroča se, da bo Japonska izkrcala v Evropi svoje čete. -- V Galiciji je vse mirno.

Prodiranje z nevrjetno hitrostjo.
London, Anglija, 9. novembra. — Dopisnik je poslal iz Varšave tujkajšnjemu "Timesu" brzojavko, ki se glasi:

Ze cel čas, kar sem tukaj, neprenehoma z vso pazljivostjo zasledujem ruske, nemške in avstrijske operacije. Prišel sem do zaključka, da preostaja Nemcem samo dvoje: Ali dopustiti, da bo vdrla ogromna ruska armada v Nemčijo, ali pa poklicati vojaštvo z vzhodnega bojišča. Mobilizacija ruske armade je pravzaprav šele sedaj končana. Ruski vojniki prodirajo z nevrjetno naglico. Vsak dan napravijo najmanj štirinajst milj. Tren in druge transportne kolone čisto nič ne zaostajajo.

Jetniki v Kijevu.
London, Anglija, 9. novembra. — Sem je dospelo tri tisoč nemških in avstrijskih jetnikov.

Načrt Rusije.
London, Anglija, 9. novembra. — Iz Petrograda poročajo, da bo Rusija za nekaj časa prenehala s prodiranjem proti Nemčiji in bo vsa pozornost posvetila Avstriji in Turčiji. Njen namen je uničiti Avstro-Ogrsko in pognati Turke iz Evrope. Ob neki Varti bo ostalo le toliko ruskih vojakov, da bodo z lahkoto vzdržali vsak nemški napad.

Boji na meji.
Petrograd, Rusija, 9. nov. — Ruski veliki generalni štab je izdal danes sledeče poročilo: — Na vzhodno-pruski meji se še vedno vršijo obupni boji. Ruske čete so zasedle Solanp. V smeri proti Mlavi prodiramo in smo razdeljali blizu Soldau več železniških prog. Onostran reke Visle so Nemci zapustili utrjene postojanke pri Voelaveku in Koninu.

Nemci se umikajo.
Petrograd, Rusija, 9. nov. — Rusi so dosedaj že na dveh mestih prekorčili nemško mejo in vdrlji že precej daleč v deželo. Nemci se zelo bojijo, da bi jih odzadaj ne napadli, oziroma da bi ne odrezali od glavne nemške sile nekaj polkov konjenice, ki se je podala proti severu.

Turško brodoge se pripravljajo na napad.
Amsterdam, Nizozemsko, 9. novembra. — Iz Carigrada poročajo, da je turško brodoge napadlo blizu Kosloe del ruskega brodoge, ki se je po kratkem boju umaknilo. Kosloe leži ob obali Crnega morja.

London, Anglija, 10. nov. — Iz Carigrada poročajo: — Turško brodoge je dalj časa obstreljevalo rusko pristanišče Poti in napravilo v mestu precejšno škodo. Turške bojne ladije se pripravljajo na splošen napad. Odločilna bitka se bo vršila blizu Sebastopola ali Odese.

London, Anglija, 10. nov. — Iz Rima je dospela brzojavka, ki se glasi: — Turške čete so prekorčile mejo in vdrlje v Egipt.

pasti naše pozicije pri Koprucko. Po hudem boju smo vrgli sovražnika nazaj.

Brezobzirna vlada.
Carigrad, Turčija, 9. nov. — Vlada ne trpi nobenih demonstracij proti vojni. Kdor se le malo nepovoljno izrazi o sedanji situaciji, je na mestu aretiran in poslan pred vojno sodišče. Zadnje dni je bilo obsojenih več sto ljudi na smrt.

Obstreljevanje Bospora.
Pariz, Francija, 9. novembra. — Pred Bosporom sta se pojavili 2 ruski bojni ladiji in začeli obstreljevati utrdbe, slednjič sta se pa morali umakniti premoči turškega brodoge.

Zavezniki nameravajo izkrcati svoje čete.
Atene, Grško, 9. novembra. — Francoske in angleške bojne ladije še vedno obstreljujejo Dardanele. Nekatero utrdbo so zelo poškodovane in se ne bodo mogle več dolgo časa vzdržati. Skorajgotovo nameravajo zavezniki izkrcati nekaj svojih čet. Če se jim bo to posrečilo, je seveda vprašanje.

Nemški jetniki v Angliji.
Berlin, Nemčija, 9. novembra. — Nemškim jetnikom se na Angleškem zelo slabo godi. Cel dan morajo točiti kamenje, ponoči pa prenočujejo v šotorih. Hrana ni užitna. Ceravno je sedaj zavladal že precejšen mrz, jim ne dajo niti slame, da bi spali na njej.

Megla prikriva operacije na francoskem bojišču.
Pariz, Francija, 9. novembra. — Večerno poročilo vlade pravi: "Radi goste megle ki je onemogočila vse večje operacije, ni znamenovati nobene važnejše izpremembe v situaciji. Kljub temu pa je bil dan za nas na severu precej ugoden. Vzdržali smo svoje pozicije med reko Lys in Langenmarek ter precej napredovali med Langenmarek in Dixmude."

Bitka v Dixmude.
Pariz, Francija, 9. novembra. — Nemci so pričeli danes z novimi naskoki pri Dixmude, vendar pa se glasi v uradni izjavi, da jim niso prinesli ti naskoki nobenega večjega uspeha. Glasom oficijelne izjave, ki je bila izdana danes popoldne, so imeli Francozi zaznamovati na več točkah uspehe. V obvestilu se glasi: "Na našem levem krilu so pričeli Nemci med Dixmude in Ypres z novimi atakami. Posebno na južnoiztočni strani smo vse te naskoke zavrnili."

Med Dixmude in Lys smo napredovali do konca dneva na več glavnih točkah bojne črte, vendar pa smo mogli prodirati le počasi, ker izjavljajo Nemci ofenzivna gibanja. V pričetku bitke je megla zelo otežkočala operacije.

V centru smo vzdržali pozicije ob Aisne in v okolici Verduna je zaznamovati le par brezpomembnih prask. Z našega levega krila v Lotaringiji ni poročati ničesar novega. V Alzaciji so obnovili Nemci atake na višine pri St. Marie, a tudi te so ostale brezuspešne."

talci so opazili močno koncentracijo nemških čet in gibanja čet v Belgiji značijo isto.

Ameriški poslanik v koncentracijskih taboriščih.
Ameriški poslanik je prevzel danes zastopstvo turških interesov v Franciji. Tekom dneva je zapustil poslanik Pariz ter se podal v koncentracijska taborišča, da se prepriča o razmerah, v katerih živijo nemški in avstrijski jetniki.

Vojni atašeji na fronti.
Bordeaux, Francija, 9. nov. — Vojaški atašeji nevtralnih dežel so dobili od francoske vlade dovoljenje, da se smejo podati k fronti. Na mesto bojev bodo odpotovali v sredo ter ostali tam kaže tri tedne.

Bomba je padla v Bruegge.
London, Anglija, 9. novembra. — Poročevalci "Tel-graaf" poročajo iz Sluis, da je neki francoski ali angleški avijatik vrgel v soboto zjutraj bombo v Bruegge, ki pa ni napravila nobene škode. Poročila s Holandske pravijo, da se nočejo vrniti domov begunci, ki se približali iz Antwerpena. V Antwerpenu je baje le malo nemških vojakov in nemške in belgijske oblasti delujejo složno skupaj.

Velike zaloge pšenice, katero so našli Nemci, se je prevedlo v Louvain ter se jih bo porabilo za armado.

Zvišanje penzije za invalide angleške vojske.
"Daily News" poroča danes, da se bo sprejelo predloga za zvišanje pokojnin invalidnim vojakom. Penzija bo znašala 7 šilingov za udove brez otrok, z dostavkom 5 šilingov za vsakega otroka. Za vsakega otroka, starega nad pet let, se bo plačalo dva šilinga na teden več.

Stavka belgijskih železniških delavcev.
"Telegraaf" poroča, da so pričeli belgijski železniški uslužbenci na povelje belgijske vlade s stavko.

Pri nekem obedu je izjavil danes lord Kitchener, da se uri sedaj v Angliji 1.250.000 vojakov, katere s bo polagoma poslalo na vojna pozorišča.

Načrt za zimsko kampanjo.
"Central News" se poroča iz Kodanja: "Nemčija se z mrzlično naglico pripravljajo za zimsko kampanjo ter se bo celo armado opremilo z zimskimi oblekami."

Anglija zadovoljna z izjavo nevtralnih držav.
Washington, D. C., 9. nov. — Sir Cecil Spring-Race, angleški poslanik, je sporočil danes državnemu departamentu, da so prepovedale vlade Švedske, Norveške in Danske zopetni izvoz vojnega kontrabanda ter da so tozadevne izjave teh narodov zadovoljile Anglijo, ki se bo odslej omejila na to, da pregleda uradne listine in knjige teh nevtralnih parnikov.

Danes se je vršilo tukaj posvetovanje uvažalcev volne, katerega so se vdeležili tudi zastopniki vlade. Gre se za to, da se izposluje od avstralske vlade razveljav-

ljenje prepovedi za izvoz volne v Združene države.

Skrivne postaje za brezlično brzojavljenje.
Uradniki mornariškega departamenta iščejo skrivne postaje za brezlično brzojavljenje v državah Maine, California in Washington, iz katerih se je baje pošiljalo šifrirane brzojavke bojnim ladjam različnih narodov, ki se nahajajo v vojni.

Darilo Mikada.
Tokio, Japonska, 9. novembra. — Japonski ministrski predsednik je danes izjavil, da je podaril Mikado \$25.000 za zgradbo St. Lukas bolnice, katero namerava zgraditi episkopalna misijonska družba.

Tukaj se je danes izjavilo, da je posadka v Tsing-Tau danes formalno kapitulirala. Glasi se, da je veliko vojakov posadke na skrivnem pobegnilo na kitajsko ozemlje, vendar pa še manjka oficijelnega potrdila te vesti. Odkar je padla trdnjava, se veliko govori o odpuščanju armade v Evropo ter ima ideja veliko pristašev v glavnem mestu.

Nemški poslanik v Pekinu e ni nemško posadko v Tsing-Tau na 4500 do 4800 mož.

Demisija miroljubnih ministrov.
Washington, D. C., 9. nov. — Ameriški poslanik Morgenthau je danes sporočil iz Carigrada, da so vložili svoje demisije turški ministri za poljedelstvo, za notranje zadeve ter za pošto in brzojav. Ti člani kabineta so se energično zavzemali za mir in za nevtralnost Turčije. Iz kabineta so stopili dne 2. novembra ter prepustili kontrolo vojni stranki.

Prejšnja poročila poslanika Morgenthaua pravijo, da so ti trije močje preje napeli vse sile, da preprečijo vstop Turčije v vojno ter da so bili prvi, ki so obvestili diplomatske zastopnike triplete, da se je izvršilo obstreljevanje ruskih pristanišč od strani turškega brodoge brez vednosti in privoljenja turške vlade ter da so celo akcije vpriporili nemški častniki, ki služijo v turški mornarici. Poslanik je nadalje sporočil, da varuje sedaj srbske, nadalje angleške in francoske interese.

Gradba 6 torpednih čolnov rušilcev.
Washington, D. C., 9. nov. — V mornariškem departamentu se bo jutri sprejemalo ponudbe za gradbo šestih torpednih čolnov rušilcev. Potrebne svote je dovolil kongres junija meseca, vendar pa ne smejo stati več kot 925 tisoč dolarjev, brez armiranja. Ti torpedni čolni rušilci bodo največji, kar se jih je dosedaj zgradilo za zvezno mornarico ter bodo vsebovali vsak po 1110 ton.

Preprečena stavka.
St. Louis, Mo., 9. novembra. — Okrožno sodišče je po dolgotrajnem prizadevanju pregovorilo uradnike unije železniških uslužbencev, da niso proglasili splošne stavke. Vsi člani so svoj čas glasovali za stavko.

Nočni jezdeci na delu.
Lexington, Ky., 9. novembra. — Kakih sto maskiranih nočnih jezdecev je napadlo v pretekli noči dve družini v njihovih hišah v Butler County. Vse člane družin so pretepeli tolarji.

120 dni zavora, ker je ustrelil zajca.

Zaporno kazen 120 dni mora prestati 19-letni Oscar Phillipson iz North Plainfield, kar je ustrelil zajca, ki je glodal zeljate glave v vrtu njegove matere. Lovski paznik ga je aretiral ter privedel pred mirovne sodnika v North Plainfield, kjer je dvignil proti njemu dve obtožbi. Prvič, ker je ustrelil divjačino za časa prepovedanega lova in drugič, ker je rabil puško-repetirko, ki je vsebovala več kot dva strela. Za prvi prestopok ga je kaznoval sodnik s \$104 globe ali 90 dni zavora, za drugi pa 30 dni zavora ali \$24 globe. Prebivalci v North Plainfield so zelo ogorčeni radi te vrste justice, a sodnik se sklicuje na mrtvo črko postavne ne glede na dejstvo, da je Phillipson edina opora svoje matere, ki je udova.

Načelnik coloradske milice na delu.

Denver, Colo., 9. novembra. — Dasiravno je vlada v Washingtonu opetovano zanikala, da namerava odpoklicati zvezne čete iz južnega stavkarskega ozemlja, se kljub temu pripravljajo general Chase, da stopi s svojimi milicijari na mesto zveznih vojakov. Pričakuje se, da bodo zvezne čete odšle tekom desetih dni.

V Segundo se je večeraj privedlo popolno opravilo za kompanijo 80 mož, včevšči puške, revolverje, municijo, šotore in uniforme za aktivno vojaško službo.

Chase in njegovi pomagači si na vse sile prizadevajo, da dobi- jo novincev za milico.

Sam se je javil.
Večeraj se je javil pri pomožnem komisarju kazniškega departamenta v New Yorku neki človek, kateremu je bila policija že dolgo časa na sledu. Takoj, ko je stopil v njegovo pisarno, je rekel: "Jaz sem Louis Davis, star 23 let in sem bil meseca decembra lanskega leta obsojen zaradi nesposobnega obnašanja na šestmesečno ječo. Dne 17. februarja sem pobegnil in se potikal po raznih zapadnih mestih Združenih držav. Ker sem se že vsega naveličal, sem prišel sem, da predesim še ostanek moje kazni. Pravzaprav sem prišel v New York zaradi tega, ker sem oženjen in bo moja žena v kratkem porodila."

Ko ga je hotel stražnik ukleniti, mu je rekel pomožni komisar: "Ni potreba. Mož ne bo ušel, ker je bil tako pošten, da se je prišel sam naznanit."

Smrt zrakovplovca.
Philadelphia, Pa., 4. nov. — Danes je umrl tukaj v starosti 86 let Samuel King, ki je bil gotovo najstarejši vseh sedaj živčih zrakovplovcev. Leta 1851 se je vzdignil prvič z balonom v zrak.

POZOR ČITATELJI!
—
Cenjenim naročnikom naznanjamo, da smo ustavili pošiljanje lista v stari kraj, ker so nam iz več krajev pisali, da se lista sploh ne dostavlja. Kakor hitro se bodo tozadevne razmere kaj izpremenile, bomo zopet začeli s pošiljanjem. Onim, ki imajo naročnino plačano znanprej, bomo pošiljali list po preteku vojne toliko časa kot se ga bo zamudilo sedaj. Toliko toraj v prijazno pojasnilo.

Carranza je razpustil konvencijo.
San Antonio, Tex., 9. nov. — General Carranza je izdal danes poseben dekret, s katerim razpusti konvencijo v Aguas Calientes. V pozivu se pozivajo vsi generali, ki so bili kakor delegati na konvenciji, da naj se zglase najkasneje do 10. novembra pri svojih poveljstvih.

Belgijski poslanik v Vera Cruzu.
Los Angeles, Cal., 9. nov. — Belgijski poslanik se je podal v Vera Cruz. Carranza ga je bil odpustil "zaradi nedovoljenega političnega delovanja".

Gutierrezov kabinet.
Mexico City, Mehika, 9. nov. — Danes je izdal provizorični predsednik, general Eulalio Gutierrez, proklamacijo, v kateri naznanja, da bo z 10. nov. prevzel uradne pošte in da bo vladal s pomočjo sledečih ministrov: (zunanj) Fernando Calderon, (železniški) general Antonio Villareal, (vojni) general Juvancio Robles, (notranji) general José Manco, (načelnik) Signor Soto y Gama, (zakladničar) Felicitas Villareal.

V predmestju Xochimileo je prišlo danes med pristaši generala Zapatte in Carranza do resnih spopadov. Boj je trajal več ur neprenehoma. Proti večeru so pognali Carranzovi ljudje sovražnika nazaj.

Maderov morilec.
General Francisco Cardenas, ki je tisto noč poveljeval straži, ko je bil umorjen predsednik Madero, je danes pobegnil v Guatemalo.

Položaj v Mehiki.
Washington, D. C., 9. nov. — Administracijski krogi so nocoj pripoznali, da se je situacija v Mehiki zadnji čas zelo poslabšala. General Carranza je deloma izpolnil želje državnega departamenta, ni pa še izdal zagotovila, da se onim Mehikancem, ki so šli ameriškim četam pri zavzetju Vera Cruzu na roko, ne bo ničesar zgodilo. Jutri bodo zaprisegli novega provizoričnega predsednika. Če ga Carranza ne bo hotel pripoznati, se bodo začele nove sovražnosti.

Streljal na ljubico in ustrelil samega sebe.
Tri kroglice je izstrelil večeraj 31-letni John Martin iz Newarka na 22-letno Ido Schlaughter v bližino njenega stanovanja. Atentat je izvršil, ker mu ona ni vrátila ljubezni. Nobena kroglica ni zadela deklice, a Martin si je prestrelil glavo, ker je mislil, da je ubil deklico.

Prvi sneg.
Middletown, N. Y., 9. nov. — Večeraj ponoči je pokrtil griče okoli mesta prvi sneg. Padlo ga je štiri prste. Temperatura znaša 22 stopinj.

Mala demokratična večina.
Glasom zadnjih poročil je zmagala republikancev tako popolna, da bodo demokrati le z malo večino kontrolirali zbornico. Njih večina v poslanski zbornici se je skrčila od 147 na 17. Izvoljenih je bilo 226 demokratov, 188 republikancev, 7 progresivcev, 1 neodvisen, 1 prohibicionist in 1 socialist.

Crna roka.
—
Crna roka res obstoji. Senzacijska razkritja načelnika Tajne službe Združenih držav.

Sprva se je mislilo, da so vse govorice o Črni roki neutemeljene in da se ta organizacija le iz zlobnosti podtika Italijanom. Načelnik Tajne službe Združenih držav je pa dokazal, da je Črna roka ponarejevala denar, izvrševala najbolj rafinirana lopovstva in da ni bil članom v različnih sleparijah nikdo kos. Po dolgotrajnem opazovanju se je posrečilo načelniku Tajne službe aretirati glavne kolovodje, ki se sedaj pokorijo v Atlanta, Ga. Vsa ta senzacijska razkritja so natančno popisana v letošnjem "Slovensko-Amerikanskem Koledarju", ki je ravnokar izšel. Razen omenjenega popisa se nahaja v njem še veliko drugih zanimivih stvari, kakor: različnih povesti, črtic iz naravoslovja, podučnih in znanstvenih spisov itd. Koledar je bogato okrašen s slikami. Pridejana mu je kronika vseh važnejših dogodkov, ki so se zgodili zadnje leto. Koledarja bi ne smelo manjkati v nobeni slovenski hiši. Rojaki, naročite ga pravčasno, ker smo prepričani, da bo zelo veliko povpraševanje po njem. Stane samo 30 centov. Naroča se pri Slovene Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Mlad morilec.
Večeraj je pripoznal coronerju Hellensteinu 15-letni Sulz, stanujoč v hiši št. 229 vzh. 84. ulica, New York, da je ustrelil na volilni dan 13-letnega J. Buckleya. Pištolo je bil malo prej našel na nekem zapuščenem stavbišču. Deček je solznihi oči rekel, da bi rad sam umrl, če bi mogel poklicati ustreljenega tovariša k življenju. Dečka bodo oddali v pobiljevalnico.

Denarje v staro domovino.

Promet z Avstrijo se je toliko zboljšal, da zopet pošiljamo denar v staro domovino. V slučaju, da bi se razmere pozneje na kak način predrugačile, in bi se denar ne mogel izplačati določenim osebam, bodemo istega vrnili pošiljateljcem.

V sedanjem položaju pa ni misliti, da bi denar dospel v roke naslovljenca tako hitro, kakor preje v normalnem času, ker vsako ve, da sedaj potrebujemo pisma v Evropo, ali iz Evrope sem 22 do 25 dni in v približno tem času bo denar v stari domovini tudi izplačan. Zato svetujemo rojakom, da začasno pošiljajo le za najne potrebe in za enkrat ne več kakor 500 K.

Cene:			
K	\$	K	\$
5....	1.10	100....	20.50
10....	2.15	110....	22.55
15....	3.15	120....	24.60
20....	4.20	130....	26.65
25....	5.20	140....	28.70
30....	6.25	150....	30.75
35....	7.30	160....	32.80
40....	8.30	170....	34.85
45....	9.35	180....	36.90
50....	10.35	190....	38.95
55....	11.35	200....	41.00
60....	12.40	250....	51.25
65....	13.40	300....	61.50
70....	14.45	350....	71.75
75....	15.45	400....	82.00
80....	16.50	450....	92.25
85....	17.50	500....	102.50
90....	18.50		

TVRDEKA FRANK SAKSER

Jugoslavanska Kato. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.
Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 87 Brad-
dock, Pa.
Fodpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Mar-
berton, O.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Knepnik: LOUIS KASTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VREOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 6413 Matta Ave., Cleveland, O.
JOHN KRŽISNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POBOTOVNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
GREGOR PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOZEF MERTEL, od društva št. 1, Ely, Minn.
ALOIS CHAMPA, Box 961, od društva št. 2, Ely, Minn.
JOHN KOVACH, Box 365, od društva št. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi tikajoči se uradnih zadev kakor tudi denarne poli-
tjave naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe
pa na predsednika prototnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bodo
odpirala.

Draštveno glasilo: "GLAS NARODA".

V Zalošah.

(Črtica z bojišča).

Zaloše so vas v vzhodni Galiciji, v kateri je sicer fara s farno cerk-
vijo, farovžem in šolo, vendar
pa tako malo gališko govedo, da
ga najdeš komaj zaznamovanega
na špecijskih kartah, kaj se le v
večjem zemljevidu.

Zaloše leže v zapadno vzhodni
smeri med dvema nizkima, z
drevjem dobro zaraščenima grič-
ca, ki jo varjeta pred preostri-
mi severnimi, oziroma pregorkimi
južnimi vetrovi.

Hiše v Zalošah, če jih smem
nazvati po naših pojmih tako, so
take kakoršne so v vzhodni Gal-
iciji splošno običajne na kmetih.
Zidanih, s škrilom, opeko ali de-
skam kritih hiš tam ne poznajo.
So ali s protja spletene in ometa-
ne z ilovico ali pa z desk zbite.
Krite so skozinsko z slamo. Se
cerkev, farovž in šola so leseni,
samo nekoliko večji od drugih
koč. Cerkev po naših pojmih
sploh ni cerkev, marveč razrahl-
ljena šupa, pri kateri brije že sko-
zi vsako špranjo veter in ki jo
spoznaš za cerkev le po tem, da
je pred njo postavljen "stolp",
zbit iz štirih neotesanih tramov,
visok kakih 8-10 metrov, v ka-
terem visi "veliki" zvon, ki pa
ni nič večji kot zvonci, kakoršne
so imeli svoj čas na naših želez-
niških postajah, da so z njimi na-
znanjali prihod in odhod vlakov.
Kakšne so potem ostale koče, si
lahko vsak sam misli in stavim
sto proti eni, da bi le malokdo iz-
med nas rad stanoval pozimi v
njih.

Velikansko revščino, ki mora
vladati tu, zakriva še najboljše
sadno drevje, ki ga je dosti oko-
li vsake koče in ki dela vasico še
precej prijazno. Razven tega se
vije skozi vasico mal studenček,
ki izvira nedaleč od vasi pod gri-
čem.

Zaloše moje vednosti niso igra-
le dosedaj niti v gališki, niti v
zgodovini poljskega ali rusinskega
naroda nobene večje vloge, ro-
dilo se tam ni nobena zgodovinska
osebnost, noben pesnik, pisa-
telj ali duševni velikan. Zname-
nite pa bodo morda postale po se-
danji avstrijsko-ruski vojni, kajti
koncem avgusta 1914 sta učni-
la tamošnji dušni pastir in učitelj
izdajstvo, katero je moralo plačati
avstrijsko vojaštvo drugi dan
prav drago in krvavo.

Koncem avgusta so se namreč
zbrale okoli Zaloš avstrijske čete
v posamezne bojne skupine in v
vasi sami se je nastanilo celo pe-
hotno divizijsko poveljstvo. Toda
še tisto noč sta izdala tamošnji
dušni pastir in učitelj z signalizir-
anjem avstrijske pozicije. Seve-
da sta še tisto noč plačala to svo-
je junštvo s smrtjo, toda posled-
ice njih patrijotizma so se po-

Prej si bile Zaloše varne pred
sovražnimi krogeljami; niti grana-
te, niti šrapneli niso sežgali sem-
kaj. A drugo jutro je pričelo že
na vse zgodaj deževati svinčenk
in vas sama je bila v največji ne-
varnosti, da se vsak hip vžge od
granat.

V vasi sami ni bilo več mnogo
prebivalcev. Moškega goone sta-
rosti sploh nisi videl. Kar jih ni-
sta pobrali Amerika in Kanada,
je odšlo na vojsko, premožnejši
so menda tudi že pred par dnevi
iskali drugod ugodnejšega zavet-
ja in doma so ostali samo besno-
nogi, na pol nagi otroci obeh spol-
ov, blede in upadle ženske, star-
ke ter par starečkov.

Poleg ljudi je ostalo le še ne-
kaj, toda bore malo živine v va-
si. Po posameznih vrtovih bega-
jo in mukajo lačne krave, drug-
od rije po zemlji in kruli par
prašičev, tupatam kokodaka ka-
ka kokoš in kot posebnost se več-
sah zasliši vmes še gaganje gosi
in rac. To pa je vse; konja ali
vola ne vidiš.

Kakor že navedeno, je vsled iz-
dajstva dušnega pastirja in učitel-
ja ne le nastala nevarnost za
vas Zaloše, da pogori, marveč tu-
di za njene prebivalce, da jih po-
bijajo ruske granate. Vsled tega
je odredil divizionar, da morajo
zapustiti prebivalci vas, ako ne
prostovoljno, pa siloma in da jih
vojaštvo odvede v varnejše kraje.

Vojaštvo je pričelo nemudoma
izvrševati to povelje, vsled kate-
rega, dalje vsled nesporazumljen-
ja in neznanja jezika so nastali
prizori, kakoršnih bi ne videl rad
več v življenju. Slučajno sem
namreč prišel ravno med tem iz-
vrševanjem z nekim naročilom v
vas do divizijskega poveljstva in
bil nekak nepoklicana pričča teh
pretresajočih in v srce segajočih
prizorov.

Vojaki v manjših in večjih sku-
pinah so namreč pričeli preisko-
vati vas od vseh strani od hiše do
hiše in kar so našli v hišah ali
zunaj njih, vse so prisilili, da je
moralo oditi z njimi na malo, od
hlevov in svinjakov obdano dvo-
rišče sredi vasi. Izjema niso po-
znali pri nikomur, tudi pri naj-
manjših otrocih ne.

Dvorišče se je kmalu pričelo
polniti in dovajali so vedno nove
skupine. Pogled na to gručo ljudi
je bil nepozabljiv.

Tam je bilo nekaj bosonogih,
na pol narih paglavcev, poleg
njih so bile matere s erčevki v
noročju, zraven teh stare ženske,
in vmes tupatam še kak silovlas
starček. Vse pa je klečalo na pre-
cej gnojnih tleh; nekateri so jo-
kali, drugi stokali in vzdihovali,
tretji so glasno molili, nekateri
so s povzdignjenimi rokami pro-
sili navzočega častnika usmilje-
nja. Ničče namreč ni prav vedel
kaj to pomeni, nasprotno vsi so
mislili, da bodo morali še oni pla-
čati snočno izdajstvo s svojim živ-
ljenjem. Zato se je vsak po svo-
je pripravil na zadnji ura.

kovale stare mamice in vzdihova-
li starčki, je bil jok in krik o-
trok še oglušlivejši in pretresu-
joč, da bi moral omehati tudi ka-
men.

To jokanje, vzdihovanje in ja-
dikovanje je poleglo za hip le ta-
krat, kadar so privedli vojaki
kako novo gručo med nje, na
katero so se vsi plašno ozrli, ka-
kor da bi želeli, da bi to že ne
bili zadnji prebivalci, da si tako
še za nekaj trenutkov podaljšajo
življenje.

In tako so se ponavljali prizori
gotovo dobre pol ure.

Med tem sem čakal pri genera-
lu, da dobim pismena povelja za
svoj polk. Ko se enkrat zopet
prav močno oglašil krik in vik teh
nesrečnih ljudi, spregovoril gene-
ral:

"Ti ljudje menda mislijo, da
jih postrelimo ali kaj, da uganja-
jo tak vik."

"Seveda, ekseleuca, vsaj razu-
mel sem jih tako, češ da niso nič
udeleženi na snočnem grehu in
da se jih usmrti po nedolžnem."

"Bebel! — Ali razumete mor-
da njih jeziki?"

"Da, ekseleuca!"

"Hvala Bogu! Stopite tja in
povejte jim, da se jim ni tega
treba bati, da so to le varnostne
odredbe!"

In stopil sem tja do gruče teh
nesrečnih ljudi, povedal jim, ka-
ko in kaj, tolažil jih, kolikor sem
mogel.

Jok je ponehal; otroci, ki so
še pred par minutami jokali, so
se pričeli celo smejati, le tupa-
tam so se še pregibale čeljusti ka-
ke ženice ali starčka v tihih moli-
tvi, pogledi odraslih pa so bili še
vedno plahi, nekako nezaupljivi,
kakor da bi sploh ne mogli verje-
ti tega, kar sem jim povedal ravnokar.

Kmalu nato je tudi že odhajala
skupina teh nesrečnih ljudi, ka-
terim vojska ni pustila drugega
kot golo življenje, iz vasi. Bil pa
je tudi že skrajni čas, kajti ko-
maj dobre pol ure na to so ruske
granate pričele padati kakor za
stavo v vas in zvečer si komaj še
vedel, da je tu stala vas Zaloše,
kajti požar je vpepelil vse do zad-
njega svinjaka.

Slika z gališkega bojišča.

Kurir.

Polnočna ura. Meestece, ne da-
leč od strelne črte. V njem čete,
ki sedaj, preutrujene, spijo glo-
boko težko spanje. V skrivnost-
no grozni mir pripravketa avto-
mobil. Tu je sicer vladal nevaren
molk. Nad njim je trepetal grom
topov le še kakor slutnja odda-
ljene sape. Sedaj pa je priplaval
razburjen motor in razdrl tišino.
Z vozila skoči mož, ki ga v temi
te moreš razločiti; morda je star,
morda mlad, častnik ali priprost
vojak — kdo bi vedel? Poveljnik
straže izpregovoril z njim nekoli-
ko besed. Potem pričeta ropota-
ti, da bi zbudila ljudi v krmi,
ki že spijo. Razbijata trdovratno,
neusmiljeno. Zaspanci se sprva
branijo, a nič jim ne pomaga;
glas je preoblasten. Mož iz avto-
mobila zleti po stopnicah gor, s
prisiljeno naglostjo, ki bi se zru-
šila, če bi si dala za to časa. Po-
tem prižgo revno oljnatno svetil-
nico, ki smrdi, da je kaj, in avto-
mobilist razvije svoja ogrinjala.
Lep, vitek nadporočnik je, blede-
ga nervoznega obraza. Brzi sel, ki
mora biti na vsak način še jutri
ponoči na Dunaju. Ravnokar je
treba na stroju nekaj popraviti
in valed tega ima pol ure prisil-
ljenega odpočitka. Tovariši, ki
jih je ropot zbudil, se zbirajo
krog njega. Pomežika s siloma
razprtimi očmi: Jest? Da, da, to
je izborna misel! Kdaj pa je zad-
njič jedel? Predvčerajšnjim, ali
je bilo to še včeraj? Ne ve. Niti
ne ve, kaj je jedel. Podčastnik
skoči ven, da bi zbudil koga, ki
zna zanetiti in kuhati. Preden bi
se pa krčmarjevi ljudje odločili zo-
pet vstati, bi poteklo preveč časa.
Zato skuha podčastnik sam čaj,
neki častnik pa zleti v svoje sta-
novanje, da bi princel košček
klobase ali škatijo sardin.

Častnik kurir diha med tem va-
se zadublo slaboduščno gorkoto,
ki je polnila beznico, češ: "Do-
bro sem vam godi tu!" Elegan-
ten mlad kavalir je, ki si je rav-
nokar vzel svačjičico iz zlate ška-
tlice za cigarete, in vendar se mu
zdi tukaj krasno! Počasi sreb-
lje čaj, žlico za žlico, kakor da uživa
in se veseli, nepričakovano zade-
te srečke. Zagnati se mora tako-
rekoč v skok, da izpregovori.
Vprašajo ga to in ono. Saj je bil
tudi on v bitki, tudi bil toliko po-

se le opravičuje: "Oprostite, zdaj
ne vem ničesar. Vozim se že sko-
ro nepretrgoma cel teden. Nemo-
goče mi je, da bi o čem razmi-
šljal!" Teden dni ni ležal v po-
stelji; vedno je prinašal vesti in
poročila. Spanja ne pozna več, in
tudi sedaj bi ne sedel tukaj, da
ni stroj za nekaj časa opešal.
Stroj njegovega telesa ne ope-
ša!

V tem pa mu že naznanjajo, da
je stroj zopet popolnoma poprav-
ljen. Takoj skoči kvišku. Tovari-
ša s klobaso in sardinami še ni.
Vsako minuto mora priti. Kurir
se samo nasmehlja ob misli, da bi
moral čakati. Opaše si sabljo;
drugo nosi kakor palico — ruski
meč, vojni plen. Vprašajo ga, od-
kod. Toda on jim le odmigne v
pozdrav in zdrvi v neskončno noč.

Listje pada.

Pust jesenski dan. Gosta in si-
va megla težko visi nad dolino.
Semintja zapiha lahak in hladen
veter, zaziblje orumenelo listje
na drevesih, ki zašumi in se vsu-
je v velikih kolobarjih na tla.

To listje, ki je bilo prej tako
gosto, sveže in zeleno in ki je da-
lo vsakemu trudnemu potniku za-
željeno senco, sedaj skrivnostno
šumi in pada; drug za drugim,
polagoma se zibajoč, kakor da bi
se hotel vsaj še za trenutek vzdr-
žati v višini. Toda niti eden ne
bo ostal tam zgoraj, vsem je
zapisana pogibelj, ker mati nara-
va zahteva svoje nazaj. Spomla-
di bodo zrasli drugi, bolj sveži in
zeleni, toda tudi te bo dohitela
ista usoda...

In če človek posluša to skriv-
nostno šumenje padajočih listov,
se nehote zdrzne in zamisli, glo-
boko zamisli, v duši mu je pa pu-
sto, kakor je pust meglen jesen-
ski dan.

Pod drevo, ki je bilo že napol
golo, se je usedel utrujen do smrti
izmučen berač Martin. Ozrl se
je proti podružnici sv. Florjana
in milo se mu je storilo v srcu.
"Vsa pot mojega revnega življe-
nja, dolgih osemdeset let, je bila
zaraščena s trnjem, bodečim tr-
njem. Niti ene rožice ni bilo vmes,
ki bi me razveselila in za trenu-
tek olajšala trpljenje. Oj, ko bi
vedeli kako je to hudo, kako to
boli in peče! Iskal sem srečo po
svetu, videl sem jo ali zastoj je
bil moj trud, da bi jo dohitel. Da
videl sem srečo pri tujih ljudeh,
srečo v polnem razkožju in še
bolj je bilo žalostno moje srce.
Moj kruh je grenak in vsak griž-
ljaj je solza, solza silnega trplje-
nja. Oj, kako je to hudo! Kakor
je bilo revno vse moje življenje,
tako bo revna tudi moja smrt in
srečen bom, ko bom ležal tam,
kjer vlada danšni mir in telesni
pokoj."

Se je zrl Martin proti podruž-
nici sv. Florjana. Kadar je zapi-
hal lahek in hladen veter, se je
nad njim zazibalo orumenelo list-
je in skrivnostno zašumelo: "Re-
šen boš! Rešen boš!" in se vsu-
lo na tla.

Rudolf Skala,
Chicago, Ill.

**Slovenski vojak rešil svojemu
stotniku življenje.**

Ranjen vojak, doma iz ptujske
okolice, pripoveduje:

"V bitki pri Grodeku sem bil
priča sledočemu junaškemu činu
slovenskega vojaka. Velik kosa-
ški oddelek je obkolil pri nekem
gozdliču polovico stotnije domo-
branskega pešpolka. Stotnik je
bil na mah ujet od Rusov. Mi
smo sicer hiteli stiskani stotniji
na pomoč, a ruska sila je bila pre-
velika. Morali smo se umakniti in
pustiti oni del stotnije svoji usodi.
Cetovodja zajete stotnije je,
doma iz Savinjske doline, pred-
no so Rusi odvzeli našim orožje,
ojunačil svoje tovariše, da so se
zakadili z vso silo v ruske vrste,
kjer se je nahajal ujeti stotnik.
Z nevrjetno predzmostjo se je
posrečilo našim, da so rešili sto-
tnika ter so se po tem biskovito
umaknili skozi gozd proti nam.
Padlo je v srditem boju več kot
polovico moštva, a Rusi so bili
valed nenadnega napada od naše
strani tako izvan sebe, da naš
sunek niso mogli odbiti, četudi
jih je bilo več kot osemkrat to-
liko kot naših. Stotnik in njegov
junaški rešitelj sta bila hudo ra-
njena. Ko sta došla k nam, sta se
objela kot brata. Vsi smo bili ga-
nejali. Junaški rešitelj, ki je vrl
slavni slovenski vojak, ki je dohitel pe-

Pri bateriji.

V priprostem šotoru, ki je do-
bro maskiran s kupi sena in gr-
mičevjem sedimo častniki artil-
erijske baterije pri večerji. Vsto-
pi podčastnik, ki ma službo pri
telefonu ter javlja: "Poveljni-
štvo sporoča naskok na sovražne
pozicije. Baterija mora z vso si-
lo podpirati našo pehoto." "Do-
bro". Razgovarjamo se o svoji
nalogi. Delo ne bo lahko; obdani
smo od strmih bregov, zaraščenih
skalnatih in naši topovi se ne da-
jo spraviti tja gor, ne s konji in
ne z volmi. Naše pozicije v dolini
pa so izvrstne in treba bo pač
od tu podpirati infanterijo.

Poveljnik baterije izdaja povel-
ja: "Vi gospod poročnik odidi-
te še ponoči na breg cote 458, pa-
trulje naj napeljujejo telefon. Ko-
mandirali bomo ciljanje bate-
rije." Mladi poročnik salutira.
Še enkrat trčimo z našimi ploče-
vinastimi kozarci. Dolžni smo Sr-
bom še krepak odgovor, ker so
nas bili pred par dnevi hudo vze-
li na muho.

Predno se je zdanilo, je bil po-
ročnik na strmem bregu, odko-
der se nudi krasen razgled po o-
koliških brdih in dolinicah. "Le-
po je tam", pravi humorist naše
baterije, "toda javne varnostne
razmere so precej slabe." Spret-
no in naglo polagajo naše patru-
lje telefonski kabel, ki bo vezal
baterijo z našim opazovalcem na
bregu. Pričena se daniti. V so-
vražnikovih pozicijah se pojavijo
srbski opazovalci, ki se rado-
vedno in vztrajno interesirajo za
našo baterijo. Že zagrm iz kri-
tega položaja tu pa tam kaka
kroglja srbske baterije, Srbi za-
puščajo svoje najnižje ležeče o-
kope ter selijo — višje. Naša in-
fanterija je pričela delovati. V
presledkih slišimo pokanje pušk,
bojne črte naših pešcev se pomi-
kajo vedno bolj naprej. Naen-
krat grdo bučanje, v globokem
basu se oglašajo srbski topi. Telefon
poroča: "Srbi streljajo na našo
infanterijo." "Kje?" "Se ne vi-
dim. Takoj."

Napeto pričakujemo nadaljne-
ga poročila. Toda, kaj pa je to?
Prav blizu nas je završčelo,
dva poka, ostra in jasna — ti
preklicani Srbi so nas že izvoha-
li? Smehljaje pokaže stotnik na
grič poleg nas. Tja frčijo srbski
šrapneli točno eden za drugim —
v našo artilerijsko maskarado.
Tam na griču so bili naši artiler-
isti "montirali" baterije in za
naglo napravljenimi in navidez-
no prav dobrimi okopi stojijo ka-
noni z glinastih cevi in desk. Dol-
go sipljejo Srbi svoj ogenj v te
glinaste cevi; mi pa se čutimo
varne v svoji skriti poziciji. Tele-
fon javlja: "Se ena srbska artil-
erija. Strelja menda na nas.
400 na levo, 1500 nazaj, elevaci-
ja 40 več." Dva naša topa ob-
streljujeta še dalje srbske in-
fanterijske okope, štiri pa naravna-
mo na srbske artilerijske pozicije.
Vsak šrapnel jim prihaja bližje.
Toda tudi oni so spoznali, da
so streljali v glino in njihovi
šrapneli se nam opasno približu-
jejo. Telefon poroča: "Našli so
našo opazovalno pozicijo ter nas
obstreljujejo. Moramo se od časa
do časa skriti." Srbski šrapnel
ne zvižgajo le na naše opazoval-
ce, glej 6 korakov pred našo ba-
terijo je ena vrazja srbska kro-
lja razpočila in nam zagnala pe-
ska v obraze ter po telefonskem
aparatu, kjer se ravno oglašajo
zvonci z vso silo. "Jih že imam.
Za grmovjem sredi brega tižijo",
kliče naš opazovalec in že nam
dikтира nove cilje. Streljamo se-
daj v tri smeri. Častniki in mo-
štvo napenjo vse svoje sile. Po-
veljstvo infanterije nam telefon-
sko sporoča ukaze, želje, opomi-
ne, vzpodbuja nas, kara, se jezi
in nas zopet hvali. Strašno naglo
bučijo in grmijo naši topovi, v
nas so napete vse žile in zdi se
mi, da smo vsi skupaj eden sam
trepetajoči živec, ki reagira na
vsak migljaj poveljnika. Prvi u-
tihnje srbski top, ki je streljal na
našo pehoto. Par naših šrapnelov
mu je zamašilo usta. Naenkra-
t prenehajo tudi topovi, ki so ob-
sipavali našo baterijo... Znova
brenči telefon, znova obračamo
brez presledka in niti ne zaveda-
mo se, da nam opazovalec dikтира
vedno večje elevacije, da se
pomikajo naši infanterijski roji
vedno višje po sovražnem bregu.
"Ustavite ogenj, naši so na vr-
hu." Ura. "Ustavite ogenj. Od-
mor." Zmagali smo. Solnce se na-
giba k zatonu. Črni, izmučeni so
podjamo častniki zopet k svoje-
mu šotorju, kjer nas pospravljajo
veseli obraz našega kuharja: —

Za smeh in kratek čas.

VSAKDANJE VPRAŠANJE.

— No, prijatelj, ali ste že do bili danes svojo porcijo udarecev?

DOBER O DGOVOR.

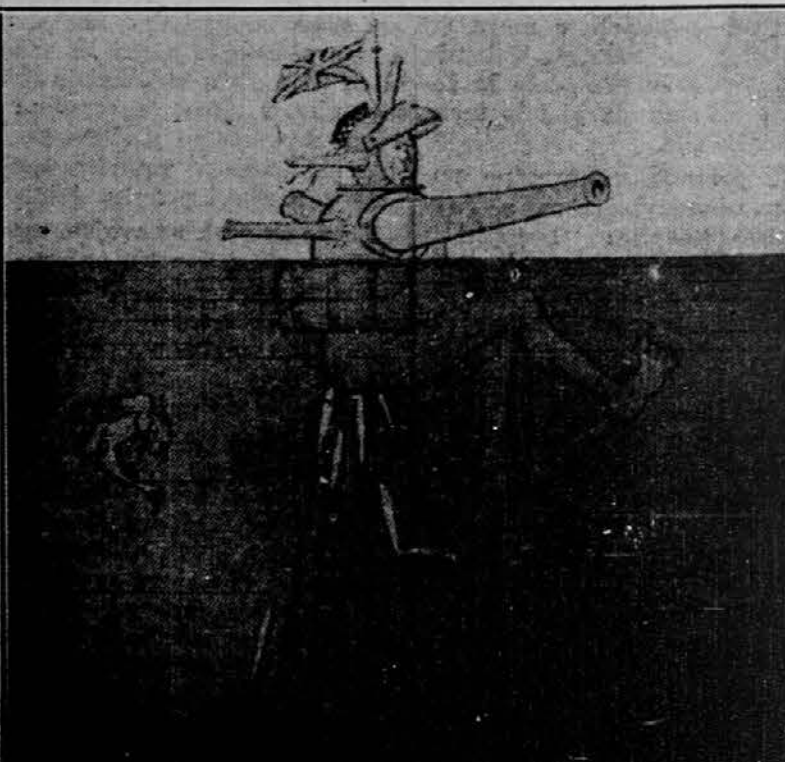
— Gospodična, ali se mora za prvi poljub prositi, ali se u-
krade?
— Ne, poljubi se ga.

Povabljeni gost.

— Svojega prijatelja ne smete
nikdar več pripeljati k nam na
kosilo. Ko je bil zadnjič pri nas
je ukradel srebrno žlico.

PODMORSKI ČOLN.

NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

Slovenski vojniki pred Antwerpenom. Slovenski topničar Frane Kuster, ki je pridelen nemškemu e. kr. artiljerijskemu bataljonu št. 8. 2. stotnija, avstrijska motorna baterija možnarjev, je poslal izpred Antwerpena dopisnico s sledečo vsebino: "Srčen pozdrav na vse slovenske fante. Mi smo že 6 tednov v ognju in nam prav dobro gre. Korajža nobenemu ne manjka. Težave vse sproti pozabimo ter prav veselo in srečno živimo. Sovražnik kar gleda in strmi pred našimi bombami. Z Bogom! Na svidenje!"

Pavšlar v pravdi proti deželi Kranjski tudi pred vrhovnim sodiščem propadel. Kakor znano, je Tomaž Pavšlar tožil deželo Kranjsko na plačilo kupnine po 1.000.000 600 tisoč kron, za kateri znesek je baje prodal deželi svoje vedne projekte. Deželno sodišče v Ljubljani in nadsodišče v Gradcu sta Pavšlarjevo tožbo kot neutemeljeno zavrnili. Pavšlar se je pritožil na najvišje sodišče na Dunaju, ki je njegovo pritožbo kot neupravičeno odbilo. V svoji razsodbi pravi najvišje sodišče med drugim, da je Pavšlar po položaju cele zadeve moral dobro vedeti, da za deželo Kranjsko nikdar ni sklenil kakšne kupne pogodbe in da so vsi njegovi očitki proti deželi, da je kršila zvestobo v prometu, neupravičeni in brez vsake podlage. S tem je Pavšlarjeva pravda končana.

Razširjenje ljubljanskega državnega kolodvora v Šiški. Ustrezajoč opetovanim potrebam in resnični potrebi potujočega občinstva, se je e. kr. ravnateljstvo v Trstu vendarle odločilo, da odmore za zgradbo prizidka k doseadanemu kolodvorskemu posloplju, ki se je ravnokar pričelo. Zgradba je poverjena Kranjski stavbinski družbi. Te dni so podrti par mogočnih kolanjev in prestavili Francozovo celico tobačne trafike, da so mogli pričeti z izkopavanjem temelja. Prizidali bodo šest metrov dolg zid, ki bo imel širjavo 15,30 metrov. Celotna stavba starega in novega kolodvora bo potemtakem dolga 33 metrov. V novem posloplju bodo prostori za štacijsko blagajno in sprevidniško šolsko sobo. Vrhutega bodo napravljena štiri stranišča in pisari ter garderoba. Poleg starega kolodvorskega posloplja se napravi prostorn peron v dolžini 27 metrov. Stroški razširjenja so proračunjeni na okroglih 15.000 K. Ako bo jesensko vreme dopuščalo, utegnejo biti novi prostori gotovi še letos.

Dekan M. Arko odlikovan. "Wiener Zeitung" poroča: Nadvojvoda Fran Salvator je kot namestni protektor avstro-ogrškega Rdečega križa podelil dekamu Michaelu Arko v Idriji bronasto častno svetinjo za zasluge za Rdeči križ. Od pešca do četovodje je avstrijski Blažko Zajec, 17. pešpolka, 10. stotnije, ker se je izkazal neustrašeno in hrabrega vojaka v bojih v Galiciji. Po vsej priliki dobi tudi še drugo odlikovanje. B. Zajec je 26. avgusta v boju pri Belgori v Galiciji navdušil svoje tovariše, da izvrše napad na sovrážnika. Napad se je posrečil in 3. voj njegove stotnije je zajel 35 Rusov z dvema strojnima puškama. Zajec je nato obvezoval ranjene vojake, med drugimi tudi več Rusov, ter se tudi v vseh nadaljnjih bojih hrabro in junaško zadržal. Ranjen je bil pri Grodku 8. septembra, in sicer težko na desni roki. Sedaj se zdravi v Boenu na Tirolskem.

Odlikovan slovenski junak. Prvi ključar vitovskih cerkva na Vipavskem Leopold Živec je bil 1. oktobra kot korporal odlikovan s srebrno svetinjo za hrabrost in povišanje za četovodjo. Ušel Rusom. Načelnik osekškega Orla Fran Marinčič je bil pri planicah in ujet od Rusov. Tu je dobil nekje konja in vozček ter ušel Rusom. Tako se je srečno vrnil k Avstrijem.

Negoda. Pred kratkim je Žabkarjev ključavničarski pomočnik v Ljubljani Ivan Strukelj rezal na stroju železo ter si pri tem na roki tako pokvaril mezinice in prstane, da je postal za nekaj časa delanezmožen.

Ranjenci. Radeče pri Zidanem mostu. Tusem smo dobili 14. okt. 14 ranjencev iz Ljubljane, med njimi je en Oger, drugi so Slovenci. Nastanjeni so v gradu Hoteleu, v ubožni hiši, in 2 v župnišču.

nju poročajo: Pri nas opažamo že par večerov med 7. in 8. uro repatice, ki se pomika od severozhoda proti severozapadu. Zvezda sama je zelo jasna, rep bolj manj, pa precej dolg.

Ranjen je bil na južnem bojišču Albert Gaber, poslovodja firme Feliks Urbanc v Ljubljani. Sedaj je v bolnišnici v Zagrebu. Iz Zagreba je pisal: "Dne 5. okt. smo tresli visoko v hribih na neprijatelje in vnela se je huda in ljuta bitka. Naša stotnija je morala prva v ogenj in je bila ves dopoldne izpostavljena najhujšemu ognju. Zato so bile tudi naše izgube precej znatne. Vrhunec srditosti je dosegla tu bitka ob 4. popoldne. Ob tem času je naša stotnija zavzela strm holm, nakar je nasprotnik nameril na nas vse topove in puške. Praskotalo je, kakor da bi se svet podiral. Na desni od meze je padel častnik Modes, rojen Donajčan, zadet v glavo, takoj nato je zadela puška na kroglu dr. Pompeta — komaj en meter za mano — v trebuh in v sklep leve noge. Noga mu je takoj otrpnila. Priskočil sem takoj k dr. Pompetu ter ga brzo nese iz bojne vrste na varno. Ko sem se vrnil v bojno črto, mi je svincenka prodrla pri rami roko. Sedaj se lečim tu v Zagrebu, kamor so nas prepeljali. Pripominjam, da se je vršil boj v gorovju, visokem kakih 1500 metrov. Prav takrat je nas zapadel sneg, ki je bil debel 30 centimetrov."

Stalno kino-gledališče so dobili v Kranju. Izpuščen je bil iz zaporov ljubljanskega sodišča župnik Matijčič. Umrl je v Spodnji Šiški žrto stavee Anton Franeot, star 29 let.

ŠTAJERSKO.

Odlikovanje. "Wiener Zeitung" poroča: Nadvojvoda Fran Salvator je kot namestni protektor avstro-ogrškega Rdečega križa podelil postajnemu načelniku Pavlu Berghofu v Rimskih Toplicah bronasto častno svetinjo za zasluge za Rdeči križ. Izpuščen je bil iz zaporov graškega vojaškega sodišča Friderik Volčič, župnik v Breznu.

"Zdaj grem po gotovo smrt!" V e. kr. rezervni bolnišnici v Ptujju je umrl pešec Pavlin 4. bataljona 87. pešpolka. Rajnik je doma iz Bizeljskega in je bil ranjen na glavi v bojih s Srbi. Pavlin je bil v sedanjih vojni dvakrat ranjen. Ko se mu je zacelila prva rana, je rekel svojim starišem: "Zdaj grem po gotovo smrt!"

Elektrarna. Iz Fale pri Mariboru poročajo: Dela pri stavbi velike elektrarne ob Dravi so 12. okt. znova začeli. Vodstvo podjetja računa s tem, da bo elektrarna leta 1916 gotova.

Ranjen na bojišču. Iz Zreč pri Konjicah poročajo, da je bil tamkajšnji nadučitelj, poročnik Henrik Šel, ranjen na bojišču. Padel je nanj konj in mu je zmečkal levo bedro. Sedaj se zdravi doma v Zrečah.

Uradniške spremembe pri Južni železnici. Imenovan je Hugon Willmann, revident na Pragerskem, za postajnega načelnika na Grobelnem. Prestavljeni so: pristav Alfons Antonitseh iz Köflacha v Grobelno, asistent Jožef Sieber iz Špitala na Zidani most, provizorični asistent Viljem Matzeianer iz Kriegbaeha na Zidani most; uradniški aspirant Leopold Benke je prestavljen iz Sevnice na Videm.

Srb pred deželnotambnim sodiščem. V Gradcu je stal dne 13. oktobra pred deželnotambnim sodiščem čevljarški pomočnik Dragotin Milinković, ki je ubežal iz Srbije in delal v Gradcu. Ob neki priložnosti je hvalisal Srbijo in žaljivo govoril o Avstriji; med drugim je tudi rekel: "Parji so krivi vojne." Obsojen je bil na 16 mesecev težke ječe.

Izpred deželnotambnega sodišča. Iz Gradca poročajo: Nadalje so še izpuščeni: Frane Škof, kaplan v Kamnici; Miroslav Volčič, župnik v Breznu; Andrej Bračič, župnik v Lembahu; Ivan Razbornik, kaplan v Jarenini; Ladovik Stancar, četrtsolec v Jarenini; Davorin Tombah, trgovec iz Št. Vida pri Ptaju; Ivan Hlebič, posestnik pri Sv. Križu nad Mariborom; nadučitelj Jakob Koplčič od Sv. Lenarta v Slov. goricah; Jakob Cafuta, organist v Kamnici; poštni uradniki Fran Zmazek, A. Vavpotič in J. Siebenreich, nadučitelj Fran Kranje od Sv. Barbare pri Mariboru; Antea Navar-

dec, učiteljica v Lembahu; učitelj Godce v Lembahu; J. Kristof, solicator pri dr. Fermeven v Ptaju.

Šolska imenovanja. Definitivna učiteljica je postala začasna učiteljica Terezija Cerjak v Prevorju, definitivne učitelj je postal zač. učitelj Anton Gmajner v Pilstajnu, definitivna učiteljica je postala zač. učiteljica Cecilija Eržen v Sromljah, def. učitelj v Zetalah je imenovan za def. učitelja in šolskega ravnatelja v Mariji Reki. Učiteljica ročnih del v Novi Cerkvi pri Celju Jospina Kavčič je imenovana tudi za učiteljico ročnih del na ljudski šoli v Svetem Duhu. Premeščen je def. učitelj Kristijan Petrič iz Wildonke k Sv. Križu, def. učiteljica iz Podove Pavlina Kosec v Špitalič. Trajno vpokojena je zač. vpokojena učiteljica Jospina Slanz. Iz Tepine vasi v Laporje je premeščen def. učiteljica Marija Pavlič. Vpokojena je def. učiteljica Karolina Derčič v Kinbergu in učiteljica ročnih del Marija Bratschitsch v Celju, ki se ji je izreklo ob vpokojitvi priznanje za njeno dolgoletno uspešno delovanje v šolski službi.

Umrl je v Mariboru respicijent finančne straže Anton Rupnik.

PRIMORSKO.

Umrl je nenadoma 9. oktobra Ivan Batistič, posestnik v Gor. Vrtojbi, po svoji značajnosti priljubljen daleč naokrog. Umrl je med sv. mašo v cerkvi z rožnim vencom v roki. Bil je ustanovitelj št.-peterske posojilnice.

Prvi ranjenci v Trstu. Te dni je prispel prvi transport ranjencev čez morje v Trst. Ranjence je pripeljala za bolnico urejena ladja "Metković". Vseh ranjencev je bilo 120; pripeljanci so bili večinoma iz bolnice v Heregovini. Ko so bili ranjenci izkrcani in pokrepani, so jih z avtomobili prepeljali v bolnico.

Padel je na južnem bojišču e. in kr. major pešpolka št. 79 Jožef Velkavrh; padel je 8. septembra pri kraju Megjasi v Srbiji.

Padel je na severnem bojišču profesor e. k. slovenske drž. gimnazije v Gorici dr. Edvard Dolinšek.

Nagloma je umrl v Pulju fregatni kapitan grof Coloredo Mels.

Srebrno svetinjo I. razreda za hrabrost je dobil Andrej Lah, rezervni kadet pri 97. pešpolku, doma iz Dutovelj na Krasu.

KOROŠKO.

Dr. Janko Kotnik, profesor na veliki realki v Banjaluki in e. kr. poročnik v rezervi pri 4. bosansko-hercegovskem pešpolku, 17. stotnija, o katerem smo poročali, da se pogreša, je pisal 26. sept. iz Moskve svojim starišem sledeče pismo: "Dne 4. sept. ob 5. uri popoldne sem bil ranjen. Ker mi je krogla prestrelila koleno, sem obležal na bojnem polju. Bitka je trajala do pozne noči. Deževalo je in ležal sem med mnogimi mrtvimi in ranjenimi celo noč na bojnem polju. Drugi dan dopoldne so došli ruski sanitetni vojaki, ki so me pobrali in nesli v neko vas, kjer so me obvezali. Potem sem prišel v dve bolnici Rdečega križa in sedaj sem že 8 dni tukaj v garnizijski bolnišnici. Sicer se ne morem hoditi, toda čutim se že precej boljše, tako da upam, da bom v treh tednih zopet mogel hoditi." Pismo je došlo 13. okt. v Guštanj.

Umrl je 14. okt. posestnik in bivši župan v Šmartnu.

Škof v Celovcu postane, kakor poročajo listi, profesor v Klosterneburgu dr. Adam Heffler.

HRVAŠKO.

Izpovedbe glavne priče v procesu proti obsojenemu Schafferju in Hercigonji. V tem procesu je nastopal kot glavna priča neki Marijan Jakšič, bivši kino-operater. Na glavni razpravi je izpovedal, da pozna Hercigonjo leto in dan, in sicer sta se seznanila na skupnem potovanju v Belgrad. Tu je neki Arzenič, ki se je udeležil zadnje vojne proti Turčiji kot četaški vodja, izročil Jakšiču bombo, katero je priča potem prinesel v Zagreb in jo pokazal Hercigonji. Medtem se je bilo med mladino že razširilo revolucionarno gibanje; Hercigonja se je vneval za osnutje revolucionarnega društva in pridobil zanj med drugimi Schafferja. Priča izpove dalje, da se je imel aprila meseca izvršiti atentat na grofa Tiszo v Zagrebu. On — priča — se je že preje za poskušajo peljal z bombo v Budimpekto. Kasneje si je priča premislil, vrgel bombe v Donavo

Hercigonjo v pismu, v katerem je med drugim pisal: Grofa Tiszo, grofa Khuena-Hedervaryja in prestolonaslednika nadvojvodo Frana Ferdinanda sovražimo in treba jih je spraviti s poti. A v to svrhu naj se ne žrtvujejo štirje naši najboljši ljudje. Z atentati se ne da nič doseči. — To pismo je kasneje izročil policiji elektrotehnični vajenec Gradulović. Dalje je Jakšič izpovedal, da je v Belgradu občeval za majorjem Milanom Pribičevićem, ki je govoril o "nevzdržnih" hrvatskih razmerah, katerih je pa krivca tudi mladina. "ker ne deluje". Pribičević je dalje tudi izjavil, da bo v par letih prišlo do splošne vojne in da bo Srbija vpadla na Hrvatsko in v Bosno. Hercigonja je vse tajil.

BOSNA.

Nova prometna zveza z Dalmacijo. Bosanska gozdarska akcijska družba Steinbeiss je zgradila svojo že nekaj let obstoječo ozkotirno železnico Knin-Drvar do Prijedora. Oblasti so dovolile, da se sme ta železnica uporabljati tudi za tovarni in osebni promet. Od 10. oktobra vozi na tej progi v vsaki smeri po en osebni vlak. V Dalmacijo se more torej tudi po železnici čez Zagreb, Sunjo, Novi Prijedor, Knin, Šibenik, oziroma Split.

Umrl je v Sarajevu restavrater Gustav Willomitzer.

VABILO NA VESELICO,

katero priredi društvo Pomočnik št. 2 S. D. P. Z. v Johnstown, Pa., v dverani društva Triglav S. N. P. J. v soboto 21. novembra 1914. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za moške \$1, pivo prosto. Dame so vstopnine proste. Tem potom vlijudno vabimo vsa sosednja društva, kakor tudi posamezne rojake in rojakinje, da se te naše veselice v obitem številu udeležijo blagovolijo. V enakem slučaju jim bomo tudi mi radevolje na razpolago.

Kdor se izmed članov ne udeleži, plača vstopnino vseeno. K obilni udeležbi vlijudno vabi odbor.

Opomba. Tem potom opominjam tudi vse člane gori omenjenega društva, da se vsi udeležijo prihodnje redne mesečne seje, ki se vrši dne 6. decembra. Na tej seji se bode volil nov društveni odbor za leto 1915. Kdor se te seje ne udeleži brez tehtnega vzroka, zapade kazni \$1. Izvzeti so samo bolniki in pa člani s potnimi listi.

Josip Budna, tajnik. (10-11-11)

Pouk v angleščini.

Prva in edina Slovenska Korespondenčna Šola. Podučuje angleščino po najnovejši metodi od treh do šest mesecev, Slovenska Korespondenčna Šola 6119 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Farme

v slovensko-hrvaški koloniji. Ako želite kupiti farmo ali zemljo za farmo, ne kupujte preje, dokler se ne preprčate, kakšna prilika se vam nudi v slovensko-hrvaški koloniji v okolici Ashlanda v državi Wisconsin. Ta kolonija obstaja sedaj že šesto leto ter je v njej kupilo farme že 150 slovenskih in hrvaških družin.

Slovinci in Hrvati, ki so naseljeni tukaj, imajo razna gospodarska društva, kojih namen je, da pospešujejo blagostanje in napredek slovenskih in hrvaških farmerjev v oni okolici. Zato je dandanes lahko vsakemu našemu človeku pričeti tukaj z gospodarstvom in to z majhnim denarjem. Pišite po naš list "Good's Colonist", kjer lahko podrobneje citate o teh kolonijah. Pošljemo ga vsakemu zastoj, brez razlike, ako želi kupiti farmo ali ne. Naslovite: The James W. Good Company Dep. 54 Ashland, Wis.

Rad bi izvedel za MARTINA ORENK. Doma je iz Iške vasi pri Igu. V Združenih državah biva že več let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Peregrin Cerar, R. F. D. 2. Box 49, West Newton, Pa. (10-12-11)

Iščem svojega brata FRANKA ROBNIK. Doma je iz Luč pri Ljubnem na Štajerskem. Pred štirimi leti je bil v Minnesoti, zadnji čas pa v Colorado. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročiti več važnih stvari iz starega kraja. Jaz sem na farmi. — Cili Robnik, omožena Jakobin, Box 112, Crivitz, Wis. (9-11-11)

Želim zvedeti naslov brata ALOJZIJA MULC. Pred par leti je bil nekje v Minnesoti. Kdor ve za njegov naslov, prosim, naj mi naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Frank Mule, Box 1, Camp 32, Cheat Bridge, W. Va. (9-11-11)

Kje sta moja dva prijatelja ANDREJ PERDIH in IVAN BENEDIČIČ? Doma sta pri Tolminu in lansko leto sta bila v Lorain, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — John Dobravec, 1669 E. 29. St., Lorain, Ohio. (9-11-11)

NOVO! NOVO! "SVETOVNA VOJNA". Popis pričetka sedanje vojne s 33 lepimi slikami in velikim zemljevidom Avstro-Ogrske. Čisti dobiček te izdaje se bode oddal "Podpornemu društvu vdov in sirot" padlih slovenskih mož v sedanjih vojni. Rojaki, pomagajte dobri stvari! Cena zvezka 25c. Naroča se pri: V. J. KUBELKA, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (30-10-29-11)

VAŽNO NAZVANILLO. Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile sa nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere proučajo, bomo pravčasno poročali na tem mestu. Tvrška Frank Sakser.

POZOR! Jaz imam na prodaj še mnogo dobre in rodovitne zemlje. Kateroga veselji farma, naj pride in kupi sedaj. — Gregor Seliskar, R. 5. Greenwood, Wis. (3-13-11)

HAZMANILLO. Cenjenim rojakom v državah Pennsylvanija in West Va. naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati za ročnino za "Glas Naroda" in izdati pravoveljavna potrdila in za rojakom toplo priporočamo s spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

Rad bi izvedel za MARTINA ORENK. Doma je iz Iške vasi pri Igu. V Združenih državah biva že več let. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se sam oglasi. — Peregrin Cerar, R. F. D. 2. Box 49, West Newton, Pa. (10-12-11)

Iščem svojega brata FRANKA ROBNIK. Doma je iz Luč pri Ljubnem na Štajerskem. Pred štirimi leti je bil v Minnesoti, zadnji čas pa v Colorado. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za njegov naslov, naj mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam poročiti več važnih stvari iz starega kraja. Jaz sem na farmi. — Cili Robnik, omožena Jakobin, Box 112, Crivitz, Wis. (9-11-11)

Želim zvedeti naslov brata ALOJZIJA MULC. Pred par leti je bil nekje v Minnesoti. Kdor ve za njegov naslov, prosim, naj mi naznani, ali pa naj se sam oglasi. — Frank Mule, Box 1, Camp 32, Cheat Bridge, W. Va. (9-11-11)

Kje sta moja dva prijatelja ANDREJ PERDIH in IVAN BENEDIČIČ? Doma sta pri Tolminu in lansko leto sta bila v Lorain, O. Prosim cenjene rojake, če kdo ve za nju naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sama oglasi. — John Dobravec, 1669 E. 29. St., Lorain, Ohio. (9-11-11)

NOVO! NOVO! "SVETOVNA VOJNA". Popis pričetka sedanje vojne s 33 lepimi slikami in velikim zemljevidom Avstro-Ogrske. Čisti dobiček te izdaje se bode oddal "Podpornemu društvu vdov in sirot" padlih slovenskih mož v sedanjih vojni. Rojaki, pomagajte dobri stvari! Cena zvezka 25c. Naroča se pri: V. J. KUBELKA, 538 W. 145. St., New York, N. Y. (30-10-29-11)

VAŽNO NAZVANILLO. Vsi potniki, kateri so nameravali potovati v staro domovino ta teden ali nameravajo potovati v prihodnje, naj ostanejo na svojih mestih, ker so vse parobrodne družbe prekinile sa nedoločen čas s prometom. Kadar se zopet razmere proučajo, bomo pravčasno poročali na tem mestu. Tvrška Frank Sakser.

POZOR! Jaz imam na prodaj še mnogo dobre in rodovitne zemlje. Kateroga veselji farma, naj pride in kupi sedaj. — Gregor Seliskar, R. 5. Greenwood, Wis. (3-13-11)

HAZMANILLO. Cenjenim rojakom v državah Pennsylvanija in West Va. naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati za ročnino za "Glas Naroda" in izdati pravoveljavna potrdila in za rojakom toplo priporočamo s spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

HAZMANILLO. Cenjenim rojakom v državah Pennsylvanija in West Va. naznanjamo, da jih bo obiskal naš potnik Mr. OTTO PEZDIR, kateri je pooblaščen pobirati za ročnino za "Glas Naroda" in izdati pravoveljavna potrdila in za rojakom toplo priporočamo s spoštovanjem Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE. Jedn kakoršnekolik vrste izdelujemo in opravljamo po najnižjih cenah, a delo urešno in nanesljivo. V popravilo nanesljivo vsakdo pošlje, ker sem še nad 10 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsemu trankje kakor vse druge harmonike. Če računam po delu kakoršne bde steva brez nadaljnjih vprašanj. JOHN WENZEL, 617 E. 62nd St. Cleveland, Ohio. OGLAS.

Cenjenim rojakom priporočam svoja NABAVALNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšje staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKER

Cenjenim rojakom priporočam svoja NABAVALNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšje staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKER

Cenjenim rojakom priporočam svoja NABAVALNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšje staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKER

Cenjenim rojakom priporočam svoja NABAVALNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšje staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKER

Cenjenim rojakom priporočam svoja NABAVALNA VINA iz najboljšega grozdja. Lansko rdeče vino po 45c gal., staro rdeče vino po 50c galona, lansko belo vino po 50c gal. in najboljšje staro belo vino po 55c gal. 100 proof močan tropinjevec 4 1/2 gal. \$12.00; 10 gal. pa \$25.00. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Vinarna in distilerija blizu postaje. Potovalni zastopnik je g. M. Zugel. Pošljite vsa pisma na: STEPHEN JACKER

"KRACKERJEV" BRINJEVEC je najstarejše in od zdravnikov priznано kot najboljšje sredstvo proti notranjim boleznim. "KRACKERJEV" brinjevec je kuhan iz zrelih, čistih, importiranih jagod in se prodaja samo v steklenicah. — Rojaki, varujte se ponaredb in zahtevajte pravi in čisti brinjevec, to je "Krackerjev", znan že nad 20 let. Ako ga Vaš lekarnar ali gostilničar nima v zalogi, se obrnite pismeno na nas. V zalogi imamo tudi čisti domači TROPINJEVEC in SLIVOVKO, kuhana v naši lastni distillery. Poštna naročila se točno izvršujejo. Prva Slovenska veletrgovina. The Ohio Brandy Distilling Co. 6102-04, ST. CLAIR AVE., (CLEVELAND, O.)

Redka prilika za tajnike raznih društev, trgovce in druge pisarje. Za ugodno ceno se dobi nekaj rabljenih pisalnih strojev raznih izdelkov, pri katerih smo dali nadomestiti slabe dele z dobrimi, in urediti tako, da se na njih zamore pisati slovensko in angleško. Sedaj so omenjeni pisalni stroji dobili za nizko ceno, po kakovosti od \$25 do \$60. Cena novim je bila \$90 do \$120. Pisati na istih se priučijo v kratkem času lahko vsakdo. Natančnejša pojasnila daje Slovenic Publishing Company 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

\$19. Kupte uro naravnost iz tvornice, si prihranite najmanj \$19.00 ker bi morali plačati vsakemu prodajalcu za isto uro najmanj \$25.00, dočim je naša posebna tvorniška cena za to uro le \$5.89. Kdor pa n-rodi od nas uro, dobi gori naslikanih deset predmetov popolnoma zastoj z uro vred. Ti predmeti so: 32 kaliber revolver, model; verižica; britve; jermen za brusenje britve; posodica z omelem; gumbi za srajco in zavratnica. Ko hočete toraj kupiti \$25.00 vredno uro za \$5.89 ter dobiti teh deset predmetov popolnoma zastoj, potem izrežite ta oglas ter ga nam pošljite skupno z depozitom 25 centov v znakmah. Gotovi bomo da v resnici želite našo uro ter vam bomo poslali uro s temi 10 predmeti vrod popolnoma zastoj. Kdor naroči od nas to uro, ne riskira popolnoma ničesar, ker ima pravico pregledati našo uro ter se prepričati da je prav taka kot se popisuje. Kadar ste prepričani, da je ura vredna \$25.00, da je resnično 14 karatno pozlačena, od tvornice jamčena 20 let s svetovnoznanim kolejem, potem plačajte ostanek \$5.55 ter ekspresne stroške 25 centov. Ako bi pa ne bili zadovoljni, vam vrnemo onih 25 centov. Tekom 20 let popravljamo ure popolnoma brezplačno ali jih pa izmenjamo proti povračilu posiljalnih stroškov 25 centov. (Iz Canade se mora dostati denar v naprej.) Pozor: Nad darilo so slike peterskih različnih ur. Označite s križem katero naj vam pošljemo in pišite, ali želite žensko ali možko uro. Naslovite tako: National Commercial Co., 90-92 W. Broadway, Dept. 900, New York, N. Y.

Najmodernejša TISKARNA "GLAS NARODA" izvršuje vsakovrstne tiskovine po nizkih cenah. Delo okusno. Izvršuje prevode v druge jezike. Unijako organizirana. Posebnost so društvena pravila, okrožnice, pamfleti, ceniki itd. Ves naročila pošljite na: Slovenic Publishing Company, 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"Moje! Zene!" Ako ste bolni in vam ni mogel nič pomagati, poslušite se import. zdravil, katera vas bodo gotovo ozdravila. Importirana zdravila so mnogim pomagala, ki so se dolgo boleli. Ravno tako bomo vam pomagali, akoprav že dolgo boleste; zato pišite še danes na avstrijsko filijalko importiranih zdravil. Dom. Lekarna 535 Washington St.

Doli z orožjem!

EGODRA KIVLJENJA.

Spisala Berta pl. Suttner. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

28

(Nadaljevanje).

Proklamacija princea Friderika Karla:

Vojaki! Nevesta Avstrija ni kljub pogodbam reševala pruskim mej v Gornji Šleziji. Ravnotako bi bil tudi jaz lahko brez napovedi vojne prekoračil češko mejo. Tega pa nisem storil. Šele danes sem izdal tozadevno naznanilo in zapovedal vdreti v sovražnikovo deželo, da ščitim interese svoje domovine. Z božjo pomočjo smo se začeli bojevati. (Ali je to isti Bog, ki bo pomagal Benediku pognati sovražnika v beg?) Nanj, ki vodi človeška srea, zaupamo. Nanj, ki odločuje usodo narodov, ki odločuje zmage, Sveto pismo pravi: "Povzdignite sva k Bogu in udarite s pestmi na sovražnika!" — Kaker Vam je gotovo že znano, gre v tej vojni za najsvetejšo svetinjo Prusije, gre za naš obstanek. Sovražnik nas hoče ponižati in razkosati prelepo našo deželo. Ali so Vaši očetje zastoj prelili potoke krvi? Ne! Prusija bo ostala tako kakor je, da z zmagami jo bomo še ojačili. Pokažimo, da smo vredni nasledniki svojih očetov! Zaupajmo v Boga naših očetov, upajmo, da bo blagoslovil naše orožje. Z Bogom za kralja in domovino. Zivel kralj!

CETRTA KNJIGA.

1866.

In zopet se je pojavila nesreča vseh nesreč, strahota vseh strahot — vojna. Ljudje so jo kakor ponavadi navdušeno pozdravljali. Polki so zapuščali mesto (Bog ve, če se bodo kedaj vrnili?), navdušeni klicali so jih spremljali.

Friderik je bil že pred časom prestavljen na Češko. Se pred napovedjo vojne, takrat, ko sem mislila, da se bo spor mirnim potom poravnal. Topot se toraj nisem direktno poslovila od njega.

Ko je prišel oče k meni z novico "sedaj se bomo udarili!", sem bila že štirinajst dni sama. Na to novico sem bila dobro pripravljena... kakor je pripravljen zločinec na smrtno kazen.

Sklonila sem glavo, rekla pa nisem nobene besedice.

Nikar se ne boj, otrok! Vojna ne bo dolgo trajala. Danes ali jutri smo že v Berlinu! Če se je vrnil Friderik iz šlezvig-holštajnske vojne, se bo tudi iz te. Boš videla, da se bo postavil. Z lovorjvim vencom si bo ovenčal glavo. Malo neprijetno je sicer, ker je sam Prus, toda ker je v avstrijski službi, je vendar z vsjo dušo in telesom naš... Ah, ti Prusi! Iz zveze nas hočejo brečiti! To je pa vendar višek predrznosti. Kesali se bodo, žal jim bo, ko bo Šlezija zopet naša. Hahsburžani...

Stegnila sem roko rekoč: — Oče — — — prosim Te: pusti me samo!...

Vedoč, da bi se rada izjokala in ker ni mogel videti jokajočega človeka, se je obrnil in odšel.

Jaz pa nisem mogla jokati. Zdelo se mi je, kot da me je nekdo z vsjo silo udaril po glavi. Teško sem sopla in bulila predse. Nato sem šla k pisalni mizi in zapisala v zapisknik:

Smrtna obsoba je razglašena. Stotisoč ljudi je obsojenih na smrt. Bog ve, če bo tudi Friderik med njimi?... Potemtakem tudi jaz... Kdo sem jaz, da me ne bodo ubili, kakor drugih stotisoč ljudi?... Smrti si želim!...

Tisti dan mi je bil pisal Friderik sledeče vrstice: — Zena moja! Ne obupaj. Sreče, ki sva jo vžila, nama ne more nikdo vzeti. Tudi, če bi bila obsojena na smrt. Danes gremo "sovražniku" nasproti. Mogoče se bom setal tam s par tovariši, mogoče celo s svojim bratranec, sinom tete Kornelije?... Sedaj gremo proti Liebenau... Za pisanje imam malo časa. Nobenega pima ni treba pričakovati... Samo, če bo priložnost, Ti bom kaj malega sporočil, da boš vsaj vedela, če živim. Prepri bi se rad rekel besedo, ki vsebuje vso mojo ljubezen, — da bi jo zapisal, če bi bila zadnja. Ta beseda je "Marta"... Prepričan sem, da veš, kakega pomena je zame.

Tudi bratrance Konrad je moral v vojno. Teško se je ločil, čeravno je bil ves navdušen za vojno in zadnji čas smrti sovražnik Prusov. Dovoljenje za ženitev je dobil dva dni pred odhodom. — O, Lilli, Lilli, — je rekel žalostno, ko se je poslovil od svoje neveste — zakaj me že prej nisi hotela. Kdo ve, če se bova še videla!

Tudi moja noga sestra ni same žalosti vedela, kaj storiti... Šele tedaj se je pojavila v njej ljubezen v vsej svoji strasti. Ko je odšel, se mi je ilhte vrgla v naročje.

— Oh, zakaj ga nisem že prej hotela! Sedaj bi bila že lahko njegova žena...

— Vrjemi mi, sestra, da bi se potem še težje ločila od njega! Odkimala je. Jaz sem pa dobro vedela, kaj se je dogajalo v njeni notranjosti, mogoče sem vedela boljše kot ona sama.

Ločiti se je morala od neizpolnjene, in mogoče nikdar izpolnjene hrepenenja. — — Kozarec je bila prinesla do ustnie, pa ga je morala postaviti nazaj, ne da bi pokusila tekočino...

Oče, sestri in teta Marija so se preselili v Grumitz. Tudi mene so pregovorili, da sem šla s svojim sinom tja. Odkar me je bil zapustil Friderik, nisem imela doma nobenega obstanka več. Čudno: zdelo se mi je, da je prišla z novico o napovedi vojne tudi novica o moški smrti. V urah silno težke žalosti se mi je včasih povetil žarek upanja: — Mogoče se pa vrne! Takoj zatem sem ga pa že videla krivečega se v groznih bolečinah... zapuščene v jarku... težke voze so peljali preko njegovih udov... mušice in mravlje so mu lezle po svežih odprtih ranah... ljudje, so ga smatrali mrtvim in ga pokopali z drugimi vred v jamo... Z glasnim krikom sem planila pokonci.

— Kaj Ti je zopet, Marta? — je vprašal oče. Se zblaznela boš. — Izbi si vendar tiste Tvoje žalostne misli iz glave. To je greh... Večkrat sem mu namreč govorila o svojih mislih in naziranjih!

— Greh so take nespametne misli — je nadaljeval. — To se le redkokedaj prigodi. V tisoč slučajih mogoče samo enkrat... Dogodilo se je, da so kakega navadnega vojaka živega pokopali, ne pa častnika. Pri vojni se ne sme gledati na posameznosti ampak na celotnost...

— Seveda, če bi mogla. Kaj se hoče, ker ne morem. Našega hišnega zdravnika, dr. Bresserja, ni bilo takrat v Grumitz. Prosto voljno je bil pristopil k sanitetnemu koru in odšel na bojišče. Tudi jaz sem že parkrat mislila iti za strežajko... Če bi vedela, da bi se nahajala v bližini Friderika... da bi mu pomagala, če bi bil ranjen. Toda drugim? Ne, tukaj sejenja moja moč, tukaj mi zmanjka požrtvovalnost. Kako bi zamogla gledati smrt, slušati smrtno hropenje, slišati tisoč klicev na pomoč, videti strašne prizore... pri vsem tem bi pa Frideriku ne mogla pomagati... Navsezadnje mi je pa tudi oče rekel, da privatna oseba, kakor sem naprimer jaz, sploh ne dobi službe v lazareti. — Ploče kosnaja

— mi je rekel — in obveze delaj. Edino na ta način zamoreš pomagati ranjenecem.

Tudi moji sestri sta odpravljali to delo. Obraza sta jima veselja žarela, ko sta videli, kako se je kupček niti pod njunima rokama vedno večal. Zdelo se jima je, da lajšata revežem bolečine, da ustavljata kri krvavečih ran.

— Dobra dekleta — ju je hvalil oče, — danes ste pa pridni... Zopet ste napravili veliko veselja hrabrim branilec domovine... Kako prav pride tak kos platna. Ko sem bil pri Palestru ustreljen v nogo... itd.

Jaz sem je stokala. Nisem mu odgovarjala, nisem ga poslušala. Slišala sem bila namreč že dovolj zgodb o ranjenih vojaki, drugačnih zgodb, kot jih pripovedujejo stari veterani.

Rdeči križ... Vedela sem, kako bolesto sočutje je postavilo temelj tej organizaciji... Svoj čas sem brala zapisknik tozadevnih pogajanj, ki so se vršila v Zenevi. Plemeniti ženevski patricij je bil odšel na bojno polje pomagat ranjenecem. Nato je pa povedal svetu, kaj je videl tam. Nbroj ranjenecov leži po pet šest ali pa še več dni ne da bi se kdo zmenil zanje... Vse bi bil lahko rešil, toda kako, ker je bil sam. Videl je take, katere bi lahko rešil, katerim bi lahko pomogel s kapljivo vodo, s korjo črnega kruha. Videl je, kako so še žive pokopali. Navsezadnje je prišel do zaključka, da vojna uprava ni več kos skrbeti za ranjene, Ustanovil se je teraj Rdeči križ.

(Dalje prihodnjih.)

Pozor rojaki!

Ako ste kupec za zemljo ali farmo, ne ozirajte se na pretirane in vabljuje oglase različnih zemljiških agentov, v katerih vam vsakovrstne stvari obljubujejo, kakor stalno delo, brezplačno stavljanje posoljaj, čiščenje zemlje in druge vabljuje prevze, katerih sploh ne morejo in ne nameravajo nikdar spolniti. Veliko denarja in dragocenega časa si bodele prihranili ako pišete po natančen in resničen popis zemlje, kraja, kupnih pogojev in mapo od izključno samo slovenske farmerske naselbine v Wausaukeej Wis. kjer ima že mnogo rojakov kupljen svet in jih je tudi že lepo številu naseljenih. Tam je svet prav rodovit in rodi vsakovrstne poljske pridelke in raznovrstno sadje ter vinsko trto. Ta svet se nahaja poleg prijaznega mesta, šol, mlekarne, banke, trgovin, žage, železniške postaje in še mnogo drugih podjetij.

Priporočamo rojakom, kateri želi biti dobro in pošteno potstren dobiti dober in rodovit kos zemlje v zdravem in prijaznem kraju ter biti vsestransko zadovoljen, da pišete rojaku A. MANTEL, L. Box 221 Wausaukeej, Wis. po natančnejše informacije in mapo tamošnje slovenske farmerske naselbine predno greste kam drugam svet gledati, ter čas in denar po brezpotrebem tritati.

Pozor rojaki!

Rojakom v Brooklynu in New Yorku naznanjam, da sem naprešal veliko množino

mosta

iz najboljšega newyorškega grozdja. Rojaki, obiščite me, in prepračali se bodele sami o kakovosti.

Nadalje naznanjam, da imam vedno na razpolago dober prigrizek, prave domače kranjske klobase s kralo repo ali zeljem in druga domača jedila.

Vsak četrtek, soboto in nedeljo je obiskalec na razpolago za ples velika dvorana, izvrstna godba in dobra zabava.

Za obilen obisk se priporočam s spoštovanjem

Leo Strukelj,

193 Knickerbocker Ave., Brooklyn, N. Y

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Domača naravna ohajska vina

kakor:

CATAWBA, IWES, IN CONCORD

prodaja

JOSIP SVETE,

1780-82 E. 28th St., Lorain, Ohio

Concord, rudečo vino po... 60c. galona,

Catawba, belo vino po... 80c. galona.

Pri naročilu 25 galonov je priložiti \$1.50 za sodček.

Razpošiljam ga od 25 galonov naprej. Naročilu je priložiti denar ali Money Order.

Vina so popolnoma naravna, kar jam čim.

Po nižini ceni!

Amerika in Amerikanci.

Spisal Rev. J. M. Trunk

je dobiti poštnine prosto za \$2.50. Knjiga je vezana v platno in za spomin jako priročna.

Založnik je imel veliko stroškov in se mu nikakor n izplačala, zato je cena znižana, da se vsaj deloma pokrijejo veliki stroški.

Dobiti je pri:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s sodelovanjem več strokovnjakov, je založila Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobe isto v podružnici Fr. Sakur, 1604 St. Clair Ave., N. E.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

Izšla je

Knjiga:

"VOJKA NA BALKANU"

Vsed vsestranske izjave naravnih smo več intisov te knjige ta je sedaj spaj. rojakom na razpolago.

Knjiga "Vojka na Balkanu" sestoji iz 13 posameznih sketkov, obsegajočih skupaj na večjem formatu 192 strani. Delo je opremljeno s 255 slikami, tikajoče se na opis balkanskih držav in najvažnejših spopadov med sovravniki. Sketikom je prideljen tudi večji slovenski zemljevid balkanskih držav.

Posamezne zvezke je dobiti po 15c. vseh 13 sketkov skupaj pa stane s poštnino vred \$1.85. Naroča se pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt St. New York City

PRIPOROČILO.

Rojakom v Steelton, Pa. in okolici naznanjamo, da je

Mr. M. PAPIĆ,

133 Frederick St., Steelton, Pa., naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za naš list "Glas Naroda" in izdavat pravelejavna potrdila. Cenjenim rojakom ga toplo priporočame. Upravništvo Glas Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH

JAKOB WAHÖFÖ, 1002 E. 64th St. Cleveland, O.

N. E. Osem, ki bi rabli mojo zdravilo brez uspeha, plačam \$500.

Amerika in Amerikanci.

Spisal

REV. J. M. TRUNK.

Slovenic Publishing Company

je prevzela v salogo rojakom že znano knjigo Rev. J. M. Trunka:

AMERIKA IN AMERIKANCI

Ni naš namen izreči na tem mestu kako kritiko, paš pa izjavljamo, da je to izvrstno delo, katerega bi si moral nabaviti vsak rojak v Ameriki, bodisi v lastnem poduk, bodisi kot darilo svojem in posameznikom, na katerih bo v stari domovini, kjer se gotovo sanjajo stari ali sorodniki za deželo, v kateri biva kak član družine. Knjigo kraso nbroj le marekdo zapazil ali samega sebe, ali pa drugega znanca iz sedanjih ali preteklih dni. Čudimo se le, da je povpraševanje po knjigi primeroma majhno, menda radi tega, ker se ni vprizorilo sanjo kričeče reklame, s katero se spravi v svet marikatero drugo, veliko manj vredno knjigo. Posebno primerna je knjiga kot bodišni dar, ki ima trajno vrednost. Cena elegantno v platno vezani knjigi je \$2.50 s poštnino vred. Za isto ceno se odpošlje knjigo na katerikoli naslov v sklad s pošto.

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonij-skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 20tih straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 13 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Compagnie Generale Transatlantique

(Francoska parobrodna družba.)

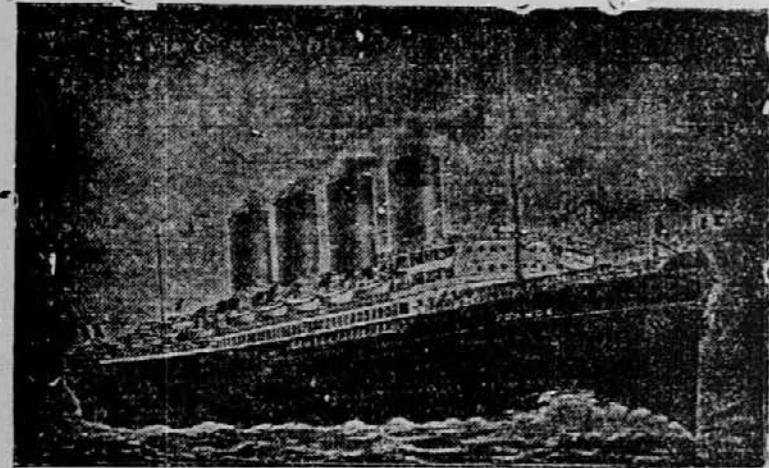
Direktna črta do Havre, Pariza, Svice, Inomosta in Ljubljane.

LA PROVENÇE

Poštali paralki soj

"LA SAVOIE" in "LA LORRAINE"

"LA FRANCE"

Glavna agencija: 19 STATE STREET, NEW YORK
corner Pearl St., Sheehy Building.

Poštali paralki odpluje vedno ob srečak in pristanišča Kovelke

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI IN NAJCENEJŠI DNEVNIK.

Phone Canal 1001

Denar mečete proč!

ako ne podpirate svojega rojaka. Pri meni dobite

izvrstno domače vino

galon po 75c. in več.

Pri odjemu več kot 10 galon dajem popust, ter se posebno priporočam glavnim slovenskim društvam ob priliki kake veselice, tudi onim za svatbe.

V salogi imam izvrstne domače klobase in vsakovrstno grocerijsko blago, katerega ljubi naš narod. Pošiljam denar na vse strani sveta in parobrodne listke za vse proge. Zastopam "Glas Naroda", prodajam in kupujem avstrijski denar. S tvrdko Frank Sakur sem v trgovski zvezi. Upravljam vse v notarski posol spadajoče dela, ker sem javni notar. (Notary Public.)

FRANK JURJOVEC

1801 W. 22nd Street, Chicago, Ill.

Frank Petkovšek

Javni Notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila.

PRODAJA vožne listke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj zanesljivo in pošteno.

UPRAVLJA vse v hotarski posol spadajoča dela.

PHONE 246

Zastopnik "GLAS NARODA" 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽ. NAROČITE SE NANJ!